

## NALOGA 1106A

### PRIDOBIVANJE ZNANSTVENIH SPOZNANJ



#### KAKŠNE RAZISKOVALNE TEHNIKE UPORABLJAJO PSIHOLOGI?

1. Raziskovalne tehnike so bolj specifični postopki neeksperimentalnih ali opisnih metod.

A. V spodnji tabeli so navedene različne raziskovalne tehnike, vendar povezave po vrsticah niso pravilne. Ustrezno številko za navedeno tehniko vpiši k opisu te tehnike in k področju njene uporabe. (Ustrezna povezava za intervju je prikazana s puščicama).

IME RAZISKOVALNE TEHNIKE	OPIS RAZISKOVALNE TEHNIKE	PODROČJE UPORABE
INTERVJU (1)	_ Vprašanja so zastavljena v pisni obliki, spraševanci nanje odgovarjajo tako, da izbirajo med ponujenimi možnostmi ali sami zapišejo odgovor.	_ uporablja se za ocenjevanje znanja v šolah ali presojo delovne uspešnosti v podjetjih ali za ocenjevanje odnosa do nekega pojava
VPRAŠALNIK (2)	_ Je tehnika spraševanja, pri kateri smo v neposrednem stiku s spraševanci, beležimo njihove odgovore in vedenje med odgovarjanjem.	_ uporablja se za pridobivanje podrobnejših in bolj intimnih podatkov o načrtih, težavah, strahovih, ambicijah ...
PSIHOLOŠKI TEST (3)	_ Ocenjujemo stopnjo strinjanja z neko trditvijo ali razvrščamo proučevane pojave po stopnjah.	_ uporablja se za ugotavljanje odnosa do določenega pojava (stališč) pri posamezniku ali skupini ljudi ( ugotavljanje javnega mnenja)
OCENJEVALNE LESTVICE (4)	_ so standardizirani merski instrumenti, pri katerih preizkušanci rešujejo naloge in dobimo numerični rezultat.	_ uporablja se za merjenje psihičnih lastnosti npr. sposobnosti, ustvarjalnosti, znanja, interesov, vrednot ...

- B. Vsaka od navedenih tehnik ima lahko oblike izvedbe. Poveži poimenovano tehniko v levem stolpcu s pripadajočimi oblikami izvedbe v desnem stolpcu. (Za intervju je povezava že narisana).

RAZISKOVALNA TEHNIKA	OBLIKE IZVEDBE TEHNIKE
<b>INTERVJU</b>	Vsebujejo naloge izbirnega tipa, tipa povezovanja ali dopolnjevanja.
<b>PSIHOLOŠKI TEST</b>	Sestavljajo jih vprašanja zaprtega, odprtega ali kombiniranega tipa.
<b>OCENJEVALNE LESTVICE</b>	Poznamo standardizirano in nestandardizirano obliko izvedbe.
<b>VPRAŠALNIK</b>	Razlikujemo opisne, številske, grafične in kombinirane tipe te tehnike.

- C. V prvem stolpcu tabele imaš navedenih nekaj konkretnih raziskovalnih problemov. Poimenuj tehniko, ki se ti zdi najprimernejša za proučevanje določenega problema in utemelji, zakaj se ti prav ta tehnika zdi najprimernejša. (Ugotoviš lahko, da je za proučevanje istega problema primernih več tehnik, odvisno od poudarkov raziskave in utemeljitev njene uporabnosti).

RAZISKOVALNI PROBLEM	POIMENOVANJE TEHNIKE	UTEMELJITEV ZAKAJ JE NAJPRIMERNEJŠA
Izvedeti želiš kako pogosto mladi obiskujejo kulturne prireditve.		
Rad bi spoznal prostorsko predstavo svojega partnerja.		
Zanima te mnenje dijakov o šoli in vzroki za zadovoljstvo ali nezadovoljstvo.		
Ugotoviti želiš, kdaj in zakaj je Anja začela doživljati strah pred šolo in ji pomagati premagati strah.		
Zanima te, kakšna je priljubljenosti politikov na različnih območjih Slovenije.		

Hočeš izvedeti ali so dijaki zadovoljni s šolsko malico in kakšne hrane si želijo.		
Raziskal bi rad kakšne oblike vzgoje so bili deležni mladoletni prestopniki.		
Primerjati želiš vrednote mladih, njihovih staršev in starih staršev.		
Ugotovil bi rad katere osebnostne lastnosti delavci najbolj cenijo pri svojih nadrejenih.		
Rad bi spoznal, kolikšen odstotek tvojih vrstnikov je bolj in kolikšen manj inteligenten od tebe.		

- D. Izberi tri raziskovalne probleme, ki so te najbolj pritegnili v gornji nalogi (ali si zastavi svoje probleme). Za vsak problem sestavi po tri primere vprašanj ali nalog, s katerimi bi raziskoval ta problem.

RAZISKOVALNI PROBLEM	PRIMER NALOGE ALI VPRAŠANJA ZA TA RAZISKOVALNI PROBLEM

- E. Pri tretji nalogi si ugotovil, da je za proučevanje konkretnega problema lahko primernih več tehnik, odvisno od poudarkov raziskave, velikosti vzorca, poglobljenosti ... Da pa bi znal dobro izbrati najprimernejšo tehniko je potrebno poleg uporabnosti poznati prednosti in omejitve vsake tehnike. V spodnjo tabelo zapiši prednosti in pomanjkljivosti navedenih tehnik:

RAZISKOVALNA TEHNIKA	PREDNOST	POMANJKLJIVOST
<b>INTERVJU</b>		
<b>VPRAŠALNIK</b>		
<b>OCENJEVALNE LESTVICE</b>		
<b>PSIHOLOŠKI TEST</b>		

- F. Postavi se v vlogo raziskovalca stresa na delovnem mestu. Zamisli si, da boš pri raziskovanju pogostosti doživljanja stresa na določenem delovnem mestu in za poznavanje ter uporabo različnih relaksacijskih tehnik za redukcijo stresa uporabil ocenjevalne lestvice. V prvi koloni spodnje tabele v sestavi primere vprašanj, s katerimi bi udeleženci tvoje raziskave ocenjevali svoje doživljanje stresa pri delu in spoprijemanje z njim tako, da bi z **X** označili svoje mnenje (oceno) v ustrezno polje. Prvi primer je že naveden:

PRIMER OCENJEVANE TRDITVE	NIKOLI	REDKO	VČASIH	POGOSTO	ZELO POGOSTO
Kako pogosto doživljate stres pri svojem delu?			<b>X</b>		

2. Na spodnjih dveh spletnih povezavah si oglej uporabnost posameznih raziskovalnih tehnik in razmisli o ustreznosti uporabe določene tehnike za raziskovanje zastavljenega problema.
- [Uporaba vprašalnika](#)
  - [Analiza vprašalnika](#)

Rezultati raziskav o uporabi interneta v Sloveniji leta 2002 kažejo npr. da «Čeprav obstaja močno strinjanje s tem, da se je vse življenje potrebno izobraževati, se izobraževanje na daljavo redko uporablja (18 %). Čeprav je pripravljenost za e-izobraževanje razmeroma visoka (61 %), pa prevladuje mnenje, da takšen način izobraževanja ni enakovreden izobrazbi pridobljeni na klasičen način (58 %).» (citat z gornje povezave).

- A. Presodi, s katero raziskovalno tehniko in kako bi bilo najprimerneje proučevati ta problem. Kakšna bi bila raziskovalna vprašanja, kje bi tako raziskavo izvedli? Na kaj bi morali biti posebej pozorni pri izvedbi takšne razisakve ...?

Prosimo, ocenite naše produkte

1 2 3 4 5 6 7  
»Zelo slabo        Zelo dobro

Ocenjevalna lestvica omogoča ugotoviti mnenje anketiranca o neki temi. Prosto lahko definirate vrednosti na lestvici, npr. rad imam - ne maram, zanimivo - nezanimivo, visoko - nizko; definirate lahko tudi velikost lestvice (do 15 vrednosti). (citat z gornje spletne povezave)«.

- B. Napiši, kako vi v šoli ocenjujete delo učiteljev po različnih kriterijih npr. glede na jasnost razlage, disciplino pri urah, zaupanje v učiteljevo znanje, pripravljenost odgovarjati na vprašanja ...?

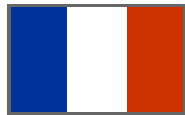
3. Uporaba intervjuja je ponazorjena na povezavi [intervju](#) (citat svetovalnega intervjuja snet s gornje povezave)

»Se želiš s kom iskreno pogovoriti? Si neuspešen v šoli? Ti je vse »brez veze«? Te doma ne razumejo? Ne veš kako se soočiti s pričakovanji staršev? Se težko pripraviš k učenju? Te skrbi prihodnost? Te zanima vpis v visokošolski študij? Se želiš pohvaliti, ko si nekaj dosegel, naredil korak naprej?

O vsem tem se lahko pogovarjaš v svetovalni službi. Pri svojem delu spoštujemo strokovno etična načela svetovanja, to so načelo zaupnosti, prostovoljnosti in načelo delovanja v dobrobit dijaka....V šolski svetovalni službi vas pričakujeva ...«

4. Uporabo psiholoških testov si lahko ogledaš na povezavi [naloge iz testa inteligentnosti](#). Naloga sneta z gornje povezave je npr.:

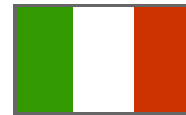
Katera zastava ni iz Evropske države?



zastava 1



zastava 2



zastava 3

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.